

**Gymnázium
Kadaň**

Gymnázium, Kadaň, 5. května 620

Maturitní otázky

Předmět: *Zeměpis*

část: profilová část MZ

Školní rok:

2011/2012

Pro:

4.A, 4.B, Oktáva

Vypracoval(a): Mgr. František Kovalčík

Schválil(a):

1. Geografie jako věda

- definice geografie
- předmět studia geografie
- geografické vědy
- historie geografie
- význam geografie
- základní geografická pracoviště
- základní geografické obory
- globální problémy lidstva
- pojmy: krajinná sféra, geosféra, klimatologie, Lidé a Země, demografie

2. Planeta Země

- vesmír . složení a vznik
- postavení Země ve vesmíru
- sluneční soustava . Slunce a planety
- Měsíc a jeho pohyby
- tvar Země , modely Země , slapové jevy, dálkový průzkum Země
- pohyby Země a jejich důsledky
- zatmění Slunce a Měsíce
- pásy a pásma
- pojmy: heliocentrismus, ekliptika, nov, dmutí, AU (astronomická jednotka)

3. Kartografie

- definice kartografie, kartografické vědy
- mapa a glóbus
- kartografická zobrazení
- vznik a obsah mapy
- druhy map
- GISY, GPS
- historie map
- pojmy: exonyma, vrstevnice, toponomastika, kopcová metoda, geoid

4. Atmosféra

- definice atmosféry, vady o atmosféře
- fyzikální a chemické vlastnosti atmosféry
- vertikální členění atmosféry
- počasí
- podnebí
- všeobecný obsah atmosféry
- pozkozování atmosféry

5. Hydrosféra

- definice hydrosféry, výskyt vody na Zemi
- obsah vody na Zemi
- Světový oceán, vlastnosti mořské vody
- vody pevnin
- řeky a jejich popis
- jezera a jejich popis
- rybníky a vodní nádrže, podzemní voda
- hydrosféra a člověk
- pojmy: ústí, úmoří, artéská voda, kaldery, rozvodnice

6. Litosféra a georeliéf

- definice litosféry, vady o litosféře
- části pevného zemského tělesa
- litosférické desky a jejich pohyb
- zemětřesení a sopečná činnost, pohyby horotvorné
- exogenní činitelé
- popis částí zemské kůry
- vznik pevnin a oceán
- georeliéf a výzkové rozdíly v krajině
- pojmy: pevninský zelf, epicentrum, magma, Pangea, morény

7. Pedosféra

- definice pedosféry, vady o pedosféře
- složení půdy
- půdní typy
- půdní druhy
- vznik půdy
- rozšíření půdy na Zemi
- půda a člověk
- pojmy: edafon, humus, skelet, půdní horizonty, podzolizace

8. Biosféra

- definice biosféry, vady o biosféře
- biocenóza a ekosystém
- fytogeografické členění Země
- zoogeografické členění Země
- bioklimatické pásy na Zemi (geobiomy)
- bioklimatické výzkové stupně
- biosféra a člověk
- pojmy: pampa, selvas, llanos, vádí, ergy

9. Geografie obyvatelstva a sídel

- obyvatelstvo na Zemi a vývoj jeho podílu
- skladba obyvatelstva . biologická, věková, rasová, národnostní, náboženská, ekonomická
- pirozený pohyb obyvatelstva
- mechanický pohyb obyvatelstva
- rozmístění obyvatelstva na Zemi
- sídla . jejich vývoj a popis
- urbanizace ve světě a sídelní systémy
- pojmy: aglomerace, natalita, mortalita, migrace, neolitická revoluce

10. Geografie průmyslu

- definice průmyslu a jeho umístění v sektorech hospodářské činnosti
- dělení průmyslu
- rozmístění průmyslu . lokalizační faktory
- těžební průmysl
- energetický průmysl
- zpracovatelský průmysl
- hlavní průmyslová centra ve světě
- pojmy: metalurgie, bauxit, petrochemie, průmyslové strojírenství, průmyslový komplex

11. Geografie zemědělství

- definice zemědělství
- lokalizační faktory
- typy zemědělské výroby
- rostlinná výroba
- živočišná výroba
- lesnictví a rybolov
- problémy zemědělství
- pojmy: agroprůmyslový komplex, chemizace, mechanizace, kolonizace, přírodní výroba

12. Geografie dopravy

- definice dopravy
- lokalizační faktory
- druhy dopravy
- železniční doprava
- silniční doprava
- potrubní doprava
- říční a námořní doprava
- letecká doprava
- pojmy: dopravní cesta, dopravní uzel, dopravní síť, koridor, terminál

13. Geografie služeb a cestovního ruchu

- definice služeb a cestovního ruchu
- druhy služeb a jejich rozmístění
- lokalizační faktory cestovního ruchu
- cestovní ruch ve světě
- cestovní ruch u nás a památky UNESCO
- pojmy: hierarchie služeb, infocentrum, infrastruktura, efektivnost, obchodní bilance

14. česká republika . fyzickogeografická charakteristika

- poloha a rozloha
- geologický vývoj
- povrch
- podnebí
- vodstvo
- vegetace
- nerostné suroviny
- pojmy: Barrandien, Moldanubikum, doubrava, lu0ní lesy, Klementinum

15. česká republika . socioekonomická charakteristika

- obyvatelstvo
- historický vývoj, státní hranice, správní len ní
- sou asné kraje
- pr mysl
- zem d lství, doprava, slu0by, cestovní ruch
- mezinárodní obchod
- pojmy: s ítání lidu, Oelezná opona, Schengen, migrace, azyl

16. Místní region (seminární práce)

- úvod k seminární práci
- hlavní okruhy
- zhodnocení jedné ásti
- rozbor pramen seminární práce
- vazby popisované oblasti na Kada sko

17. Západní Evropa

- vymezení oblasti
- společné znaky . p írodní pom ry, historicko . kulturní charakteristiky, poloha, obyvatelstvo, hospodá ství
- Velká Británie a Irsko
- Francie
- Benelux
- pojmy: Flandry, Eurotunel, Heathrow, Provence, poldry

18. Severní Evropa

- vymezení oblasti
- společné znaky
- Švédsko
- Norsko
- Finsko
- Dánsko a Island
- pojmy: Laponsko, Vikingové, zimní válka, Kalmarská unie, fjordy

19. Ji0ní Evropa

- vymezení
- společné znaky
- Špan lsko
- Portugalsko
- ecko
- Itálie
- pojmy: ETA, helenismus, Vatikán, korek, macchie

20. Střední Evropa

- vymezení
- společné znaky
- Slovensko
- Německo
- Polsko a Maarsko
- Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko
- pojmy: pusta, glaciály, Štýrsko, Kladsko, Lužice

21. Jihovýchodní Evropa

- vymezení
- společné znaky
- bývalá Jugoslávie
- Rumunsko
- Bulharsko
- Albánie
- Pojmy: J. B. Tito, Sedmihradsko, Kosovo, Mostar, Dalmácie

22. Východní Evropa

- vymezení
- společné znaky
- Rusko
- Ukrajina
- Belorusko
- Moldavsko
- Pobaltí . Litva, Lotyšsko, Estonsko
- Pojmy: samodržaví, zimní válka, Donbas, Tatarstán, Transsibijská magistrála

23. Austrálie a Oceánie

- vymezení
- společné znaky + 10 nej.
- Austrálie
- Nový Zéland
- Melanésie, Mikronésie, Polynésie . pohled
- Pojmy: Maori, Aboriginové, Tasmánie, atoly, endemiti

24. Angloamerika

- vymezení
- společné znaky + 10 nej.
- USA
- Kanada
- Pojmy: prairie, provincie, Nunavut, Honolulu, Inuité

25. Latinská Amerika

- vymezení
- společné znaky + 10 nej.
- Mexiko
- Brazílie
- Argentina
- Pohled dalších stát
- Pojmy: pampy, selvas, Chimborazo, agáve, Atacama

26. Afrika

- vymezení
- společné znaky + 10 nej.
- Egypt
- JAR
- Nigérie
- Tanzanie
- Kongo
- Přehled dalších států
- Pojmy: oáza, Sahel, ergy, plantáže, Nomádi

27. Západní, jihozápadní a střední Asie

- vymezení
- společné znaky
- Turecko
- Blízký východ
- Zakavkazsko
- Republiky bývalého SSSR
- Afghánistán
- Mongolsko
- Pojmy: Anatólie, Abcházie, Jordán, Bajkonur, Persie

28. Jižní a jihovýchodní Asie

- vymezení
- společné znaky
- Indie
- Pákistán
- Bangladéž
- Indonésie
- Vietnam
- Thajsko
- Přehled dalších států
- Pojmy: Kášmír, Indonésie, Saigon, Cejlon, kasty

29. Východní Asie

- vymezení
- společné znaky
- Čína
- Korea
- Japonsko
- Pojmy: čchin, bourec moruzový, 38. rovnoběžka, gejza, kimono

30. Světový oceán a polární oblasti

- vymezení světového oceánu
- vlastnosti světového oceánu
- přehled oceánu
- vymezení a přehled polárních oblastí . Arktida a Antarktida
- Pojmy: Vostok, Ťpicberky, kry, krill, tsunami